

Helene Karabuda och Per Sacklén i "... och de föll båda ner i himlen". Bild: Håkan Larsson

Recension: "... och de föll båda ner i himlen" av Efva Lilja och Åke Parmerud, Skogen

Scen • I "... och de föll båda ner i himlen" riktar koreografen Efva Lilja intresset mot erfarna dansarkroppar i form av ett åldrande par. På Skogen ser Lis Hellström Sveningson minnen mötas och förhandlas i Åke Parmeruds omslutande ljudvärld.

Lis Hellström Sveningson

Uppdaterad: 2025-03-15 | Publicerad: 2025-03-15

"När ingenting annat återstår finns dansen", skriver koreografen Efva Lilja. Under sin över 40 år långa karriär har hon inte bara skapat rena dansverk utan även vävt in egna bilder, video och texter i dem. Hon formulerar sig gärna skriftligt om sin konst, 14 böcker har hon hittills utgivit. Men oavsett uttrycksformen är det dansen och relationen till den som är kärnan.

"Kärlekens samtal är dans" heter en box med tre böcker som kom 2022. I en av dem, "Det onämnbare", finns texter, bilder och förhållningssätt som kommer igen i den aktuella föreställningen "... och de föll båda ner i himlen" som nu spelas på Skogen.

Dans

"... och de föll båda ner i himlen"

Skogen

Koreografi, bild, video, text: Efva Lilja**Med:** Helene Karabuda, Per Sacklén**Originalmusik, ljud, videoredigering:** Åke Parmerud**Ljus:** Jonas Holst**Produktion:** DAP i samproduktion med WELD**Speltid:** ca 60 min, spelas t.o.m 16 mars

Efva Lilja omsätter det hon skriver i dans och riktar här intresset mot de erfarna dansarkropparna i form av ett åldrande par. ”... och de föll båda ner i himlen” rör sig om minnen som möts och förhandlas. Resultatet är en vacker och komplex rörelserelation med två äldre dansare, Helen Karabuda och Per Sacklén.

”

Rörelserna uttrycker ömsom mekaniska rutiner, ömsom längtan och innerlig närhet.

Verket bygger på ett samarbete med kompositören Åke Parmerud och hans ljudvärld ger en viktig, omslutande miljö. Musiken har en pådrivande verkan, allt börjar med kraftigt krasande och knastrande. Projektionerna på scenen är abstrakta fält och trassliga linjer. Nere på golvet ses fem strikta spalter i svartvitt, de sammanfogas senare till ett fält. En stor, kvadratisk upphöjning intill bär bilder i färg, tänk guld och gröna skogar. Fondväggen rymmer ytterligare bilder, där framträder dansarna i en rörlig film. Hela rummet blir ett spänningsfält där koreografin blandar konkreta, prosaiska detaljer ur livet med existentiella dimensioner.

”

Dansarna hejdar, bär och lyfter varandra. I projektionsfälten förtätas paret.

De två dansarna i enkla vardagskläder klär av sig olika lager och byter plagg. Rörelserna uttrycker ömsom mekaniska rutiner, ömsom längtan och innerlig närhet. Initiativet växlar, han, Per Sacklén, anslår en förändring, hon, Helen Karabuda, följer. Eller tvärt om. Dansarna har ett tätt samspel, med starka blickar. Vi ser konflikter, gapande munnar utan ljud grälar eller protesterar. Dansarna hejdar, bär och lyfter varandra. I projektionsfälten förtätas paret. För ett ögonblick visar alla bilderna ett äpple, här finns bibliska dimensioner, inte bara i titeln.

Det parliv som utvecklas på scengolvet sätts under lupp i filmen på fondväggen. Där är det ren rörelse mot vit bakgrund, som i ett laboratorium. Figurerna flyter, ibland dimmas bilden, kropparna reduceras till rörliga former, en förening kan se ut som en gen. I andra stunder träder rörelsen tydligast fram där. Ett tecken på att Efva Lilja, trots det väl sammansatta verket, har sitt starkaste fäste i själva rörelsen, i dansen.